

му бѣха разбудени отъ една бабичка, която влетѣ при тѣхъ, изгубила ума и дума:

— Станете, момци! Аскеръ загради селото и търси по кжшитѣ!

Двамата бивши другари, двама съученици отъ военното училище, сждбата изправи единъ срещу другъ. Гоце, съ своитѣ двадесетина момчета, бѣше заграденъ отъ хиляда низами на турския офицеръ Тефиковъ, служилъ по-рано въ българската войска. Дали обсадениятъ Гоце знаеше, че нѣкогашниятъ му другаръ отъ училищната скамейка обръщаше село Баница наопаки, за да залови врага на султана? И дали султанскиятъ офицеръ знаеше, че тукъ се крие опърничавиятъ и непокоренъ юнкеръ, който ще намѣри смъртта си отъ куршумитѣ на неговитѣ низами, и че утре ще разнася трупа му чакъ до Сѣръ, отдето ще го върне за погребение въ Баница?

Набързо Гоце и момчетата се приготвиха. Презъ това време турцитѣ събраха малко и голѣмо отъ обискиранитѣ кжши и твърде скоро цѣлото селско население бѣ турено подъ стража. А обискиитѣ вече наближаваха и къмъ дветѣ кжши, въ които бѣха четитѣ.

За да запази селото отъ изгаряне, Гоце реши да излѣзе отъ него преди да дочака нощта.

— Момчета, трѣбва още сега да излѣземъ отъ селото,—заповѣда войводата на четниците. И съ гордо вдигната глава и съ пламъкъ въ очитѣ, Гоце поведе малката си дружина срещу неприятеля.

Едва се показаха, обсадителитѣ изсипаха съ викове върху тѣхъ градушка отъ куршуми.

— Лѣгайте! — Изкомандува Гоце, като залегна край малка пресъхнала рѣчица. До него приклекна и Сивко, който отъ известно време не се отдѣляше отъ господаря си.

— Раниха ме! — обади се единъ.

— Майко, умирамъ! — простена другъ.

— Убиха Димитра! — викна трети.

— Кучета! — изпсува Гоце разярень и грѣмна срещу турцитѣ. Но преди да затвори и напълни отново пушката си, единъ куршумъ го шибна въ гърдитѣ, изъ които бликна струя гореща кръвъ... Сивко подуши кръвта, вирна глава и съ погледъ отправенъ къмъ обсадителитѣ зави страхотно. Той протестираше за смъртта на любимия си господаръ. Но и него го парна една желѣзна шикалка и легна мъртавъ върху трупа на Гоце.

Заедно съ Гоце бѣха убити още шестима, въ това число и войводата Гушановъ. Останалитѣ живи се скриха въ една плѣвня, отдето следъ цѣлъ день сражение, въ падналия нощенъ мракъ се измѣкнаха, незабелязани между пламъцитѣ на Баница, цѣла изгорена отъ турцитѣ. Петнадесетъ часа турцитѣ не посмѣха, отъ куршумитѣ на четниците, да приближатъ убититѣ. Петнадесетъ часа живитѣ бойци гледаха отъ плѣвнята мъртвия Гоце и легналия връзъ него Сивко. Петнадесетъ часа се кжсаха сърдцата имъ отъ безсиленъ гнѣвъ и мжка.

Гоце лежеше подъ свистенето на куршумитѣ, приведенъ сякашъ върху гроба на Македония.

Единъ цѣлъ народъ осиротѣ.

Никола Никитовъ